ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΟΜΙΛΙΕΣ JOHN BREWER, ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2026

Με ιδιαίτερη χαρά η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης καλωσορίζει στην Ελλάδα τον διακεκριμένο Καθηγητή Ιστορίας και Λογοτεχνίας John Brewer (California Institute of Technology/Harvard University) για μία δεκαήμερη επίσκεψη που περιλαμβάνει τρεις διαλέξεις, μία στρογγυλή τράπεζα και συζητήσεις με το κοινό στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Πρώτη Ομιλία Brewer – ΑΘΗΝΑ, 2 Δεκεμβρίου 2026

«Επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη; Αντίγραφα, πλαστά, το μάτι του ειδικού και οι εχθροί του από τα μέσα του 19ου αιώνα έως σήμερα».

Τετάρτη 2 Δεκεμβρίου 2026 | 17:30

Η πρώτη ομιλία διοργανώνεται σε συνεργασία με το Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ.

Με επίκεντρο ένα από τα διασημότερα σκάνδαλα γύρω από «πλαστά» έργα του Λεονάρντο ντα Βίντσι –την υπόθεση του λεγόμενου «Αμερικανού Λεονάρντο»–, ο John Brewer θα εξετάσει κυρίαρχους τρόπους πιστοποίησης της αυθεντικότητας των έργων τέχνης από τον 19ο αιώνα και εξής. Ποιος έχει την εξουσία να αποφασίζει τι είναι αυθεντικό και με ποια κριτήρια; Ποιον ρόλο παίζουν ο ιστορικός τέχνης, ο *connoisseur*, ο συντηρητής, η επιστημονική ανάλυση, το δικαστήριο και, φυσικά, η αγορά;

Στη στρογγυλή τράπεζα που θα ακολουθήσει, η ιστορική προσέγγιση του John Brewer θα συζητηθεί υπό το πρίσμα του παρόντος και σε σχέση με το ιδιαίτερο ελληνικό συγκείμενο, με αφορμή, μεταξύ άλλων, τη νέα νομοθεσία για τη ρύθμιση ζητημάτων πιστοποίησης, πλαστών αντιγράφων και φθορών έργων τέχνης. Η εκδήλωση φιλοδοξεί να εμπλουτίσει τη δημόσια συζήτηση με τις κριτικές οπτικές που προσφέρουν η ιστορία της τέχνης και οι συναφείς επιστημονικοί κλάδοι. Συμμετέχουν η ιστορικός της τέχνης και γραμματέας της ΕΕΙΤ Άννα Μαρία Κάντα, ο νομικός Δημήτρης Σαραφιανός και η αρχαιολόγος Χριστίνα Μητσοπούλου.

Θα ακολουθήσει συζήτηση με τον ομιλητή και το κοινό.

Περίληψη της διάλεξης

Η διάλεξη παρακολουθεί τη φορτισμένη ιστορία της αναζήτησης, κατά τον δέκατο ένατο και τον εικοστό αιώνα, ενός επιστημονικά θεμελιωμένου συστήματος απόδοσης έργων τέχνης υψηλής καλλιτεχνικής αξίας –αναζήτησης που συνδέεται άμεσα με τη συστηματοποίηση της έρευνας γύρω από το έργο των μεγάλων δασκάλων (Old Masters) και με τη θεσμική συγκρότηση της ιστορίας της τέχνης ως επιστήμης. Εστιάζοντας στη σύγκρουση ανάμεσα στους υποστηρικτές του «εκπαιδευμένου ματιού» και στους θιασώτες της υλικής, «επιστημονικής» ανάλυσης των έργων τέχνης, ο ομιλητής αναδεικνύει πώς οι διαφορετικοί τρόποι πιστοποίησης της αυθεντικότητας συγκρούστηκαν μεταξύ τους σε διαφορετικά ιστορικά πλαίσια και τόπους, με αποκορύφωμα τη διάσημη δικαστική διαμάχη της Νέας Υόρκης μεταξύ Hahn και Duveen το 1929.

Σύντομο βιογραφικό του ομιλητή

Ο **John Brewer** είναι ομότιμος καθηγητής Ιστορίας και Λογοτεχνίας (*Eli and Edythe Broad Professor of History and Literature, Emeritus*) στο California Institute of Technology (Caltech) και επιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Ιστορίας του Πανεπιστημίου Harvard. Έχει διδάξει σε κορυφαία πανεπιστημιακά ιδρύματα, μεταξύ των οποίων το University of Cambridge, το Yale University, το Harvard University, το University of Chicago και το European University Institute της Φλωρεντίας.

Το ερευνητικό και συγγραφικό του έργο επικεντρώνεται στην ευρωπαϊκή πολιτισμική και διανοητική ιστορία, στην ιστορία της τέχνης, του τουρισμού και της κατανάλωσης, καθώς και στη σχέση πολιτισμού και κοινωνίας. Το βιβλίο του *The Pleasures of the Imagination: English Culture in the Eighteenth Century* τιμήθηκε με το βραβείο Wolfson History Prize το 1998. Στο *Volcanic: Vesuvius in the Age of Revolutions* (2023) διερευνά τη θέση του Βεζούβιου στην επιστημονική, αισθητική και πολιτική φαντασία της Ευρώπης κατά την εποχή των επαναστάσεων.

Πληροφορίες εκδήλωσης

Ημερομηνία: Τετάρτη 2 Δεκεμβρίου 2026
Ώρα: 17:30
Τόπος: Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης, ΑΣΚΤ, Αθήνα
Γλώσσα: Αγγλικά, με δυνατότητα συζήτησης και στα Ελληνικά

Διοργάνωση: Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης σε συνεργασία με το Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, ΑΣΚΤ

Δεύτερη Ομιλία Brewer – ΑΘΗΝΑ, 4 Δεκεμβρίου 2026

Ο Βεζούβιος ανάμεσα στην επιστήμη, την τέχνη και την επανάσταση

Διάλεξη του διακεκριμένου ιστορικού John Brewer στο Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών

Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2026 | 18:00

Η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης, σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, διοργανώνει την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2026, στις 18:00, στο Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών, διάλεξη του διακεκριμένου ιστορικού John Brewer, με τίτλο «Βεζούβιος: Ο τουρισμός του Υψηλού, η επιστήμη του Διαφωτισμού και η άνοδος και η πτώση του Επαναστατικού ηφαιστείου».

Με αφετηρία τον Βεζούβιο, ένα από τα πλέον εμβληματικά φυσικά και πολιτισμικά τοπόσημα της Ιταλίας, ο John Brewer θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο ένα ηφαίστειο μετατράπηκε, από τον 18ο αιώνα και εξής, σε πεδίο συνάντησης της επιστημονικής γνώσης, της καλλιτεχνικής παραγωγής και της πολιτικής σκέψης.

Η διάλεξη αντλεί από το βιβλίο του *Volcanic: Vesuvius in the Age of Revolutions* (Yale University Press, 2023) και φωτίζει τις μεταβαλλόμενες σημασίες του Βεζούβιου στην ευρωπαϊκή ιστορία: από την αισθητική εμπειρία του Υψηλού και την ανάπτυξη των γεωεπιστημών του Διαφωτισμού έως τον συμβολισμό της επανάστασης και τις συντηρητικές αναγνώσεις του ηφαιστείου κατά τη μετεπαναστατική περίοδο.

Η εκδήλωση εντάσσεται στο πρόγραμμα της δεκαήμερης επίσκεψης του John Brewer στην Ελλάδα, που περιλαμβάνει τρεις διαλέξεις, μία στρογγυλή τράπεζα και συζητήσεις με το κοινό στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί στα αγγλικά και θα ακολουθήσει συζήτηση με το κοινό, με δυνατότητα υποβολής ερωτήσεων και στα ιταλικά.

Περίληψη της διάλεξης

Βεζούβιος: Ο τουρισμός του Υψηλού, η επιστήμη του Διαφωτισμού και η άνοδος και η πτώση του Επαναστατικού ηφαιστείου

Μελετώντας το παράδειγμα του Βεζούβιου, η διάλεξη αποκαλύπτει τη σχέση μεταξύ των γεωεπιστημών του Διαφωτισμού, της αισθητικής του Υψηλού (*sublime*) και της νομιμοποίησης της επαναστατικής πολιτικής βίας. Ιχνηλατεί την άνοδο και τη σταδιακή υποχώρηση του επαναστατικού λόγου περί ηφαιστείων (*vulcanism*), ο οποίος αντικαταστάθηκε από μια μετεπαναστατική, συντηρητική αντίληψη για τον ρόλο του ηφαιστείου ως συμβόλου διατήρησης και συνέχειας και όχι καταστροφής.

Πληροφορίες εκδήλωσης

Ημερομηνία: Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2026
Ώρα: 18:00
Τόπος: Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών, Πατησίων 47, Αθήνα
Γλώσσα: Αγγλικά, με δυνατότητα συζήτησης και στα ιταλικά

Διοργάνωση

Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης, σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Φιλοξενία: Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών

Τρίτη Ομιλία Brewer – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 9 Δεκεμβρίου 2026

Ο Βεζούβιος ανάμεσα στην αρχαιολογία, την τέχνη και τη μυθοπλασία

Διάλεξη του διακεκριμένου ιστορικού John Brewer στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου 2026 | 17:30 έναρξη εκδήλωσης, 18:15 διάλεξη

Η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης (ΕΕΙΤ), το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τέχνη και Δημόσια Σφαίρα» των Τμημάτων Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ συνδιοργανώνουν διάλεξη του διακεκριμένου ιστορικού John Brewer, την Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου 2026, στις 18:15, στην Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ.

Σε συνέχεια των δύο ομιλιών του στην Αθήνα, ο John Brewer έρχεται στη Θεσσαλονίκη για να εξετάσει πώς η έκρηξη του Βεζούβιου το 79 μ.Χ. και η καταστροφή της Πομπηίας ανασυντέθηκαν στη συλλογική φαντασία των νεότερων χρόνων και απέκτησαν ευρύτερες πολιτισμικές και πολιτικές σημασίες.

Αντλώντας από το βιβλίο του *Volcanic: Vesuvius in the Age of Revolutions* (Yale University Press, 2023), ο Brewer διερευνά τον ρόλο της αρχαιολογίας, της λογοτεχνίας, της ζωγραφικής και του θεάτρου, αλλά και των νέων οπτικών τεχνολογιών του 18ου και του 19ου αιώνα, όπως τα πανοράματα και τα διοράματα, στη διαμόρφωση της δημόσιας εικόνας της καταστροφής.

Στο επίκεντρο της διάλεξης βρίσκεται η σχέση ανάμεσα στο ιστορικό γεγονός και την αναπαράστασή του: πώς τα αρχαιολογικά ευρήματα γίνονται αφηγήσεις, πώς η τέχνη διαμορφώνει τη συλλογική μνήμη και πώς μια φυσική καταστροφή μετατρέπεται σε πολιτικά φορτισμένο σύμβολο. Η προσέγγιση αυτή αναδεικνύει παράλληλα τη σημασία της Ιταλίας και του ιταλικού πολιτισμού στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτισμικής εμπειρίας από τον 18ο αιώνα και εξής.

Περίληψη της διάλεξης

Βεζούβιος, 79 μ.Χ.: Πώς η αρχαιολογία, η τέχνη και η μυθοπλασία μετέτρεψαν μια φυσική καταστροφή σε ανθρώπινη τραγωδία

Στα μέσα του 18ου αιώνα επικρατούσε η πεποίθηση ότι η περίφημη έκρηξη του Βεζούβιου το 79 μ.Χ., παρά την καταστροφική της ισχύ, είχε προκαλέσει ελάχιστους θανάτους. Ωστόσο, μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα διατυπώνονταν εκτιμήσεις που ανέβαζαν τον αριθμό των θυμάτων ακόμη και στις 250.000. Πώς εξηγείται αυτή η εντυπωσιακή μεταβολή στην αντίληψη για το ίδιο ιστορικό γεγονός; Η διάλεξη εξετάζει πώς τα αρχαιολογικά ευρήματα, η λογοτεχνία, η ζωγραφική, οι θεατρικές παραστάσεις και οι νέες οπτικές τεχνολογίες, όπως το πανόραμα, συνέβαλαν στη συγκρότηση μιας νέας «πολιτικής της ηφαιστειολογίας». Μέσα από αυτές τις αναπαραστάσεις, η έκρηξη αναδείχθηκε

σε εμβληματική αφήγηση της ανθρώπινης οδύνης απέναντι στη δύναμη της φύσης.

Πληροφορίες εκδήλωσης

Ημερομηνία: Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου 2026
Ώρα: 17:30 έναρξη εκδήλωσης και χαιρετισμοί • 18:15 διάλεξη
Τόπος: Αίθουσα Τελετών Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη
Ομιλητής: John Brewer, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας και Λογοτεχνίας, Caltech
Τίτλος διάλεξης: «Βεζούβιος, 79 μ.Χ.: Πώς η αρχαιολογία, η τέχνη και η μυθοπλασία μετέτρεψαν μια φυσική καταστροφή σε ανθρώπινη τραγωδία»

Συνδιοργάνωση

Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης (ΕΕΙΤ) · Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΑΠΘ · ΔΠΜΣ «Τέχνη και Δημόσια Σφαίρα» (Τμήματα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ).